

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Джеймс Гедлі Чейз

У МЕНЕ НА РУКАХ ЧОТИРИ ТУЗИ

 Богдан

Серію «Чейзіана» засновано 2017 року

James Hadley Chase
I Hold the Four Aces

I HOLD THE FOUR ACES © Hervey Raymond, 1977

*Колишній удатний юрисконсульт Джек Арчер
остаточно пустивсь берега та перетворився
на примітивного шахрая,
шантажиста, ще й вимагача.
Знайшовши собі до компанії геть аморальних типів,
він захотів зірвати неабиякий куш —
два мільйони доларів, підставивши своїй
колишній роботодавиці привабливого жиголо,
а потім розігравши сцену з його викраденням.
Проте цього разу людська ницість
і підступність виявилися безсилями
проти чесності й благородства.
Саме такі якості притаманні дворецькому
шантажованій мультимільйонерки Гінклю,
який зводить нанівець усі злочинні
наміри лиходійників, рятуючи свою господиню
від ганьби та фінансових утрат.*

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

«Навчальна книга — Богдан», просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, Україна, 46002.

«Навчальна книга — Богдан», а/с 529, м. Тернопіль, Україна, 46008.

У випадку побажань та претензій звертатися:

т/ф (0352) 520 607; 520 548 office@bohdan-books.com

Інтернет-магазин «НК Богдан»:

www.bohdan-books.com mail@bohdan-books.com

т. (0352) 519 797, (067) 350 1870, (066) 727 1762

Електронні книги: www.bohdan-digital.com

Гуртові продажі: т/ф (0352) 430 046, (050) 338 4520

м. Київ, просп. Гагаріна, 27: т/ф (044) 296 8956; (095) 808 3279,

nk-bogdan@ukr.net

Інтернет-магазин «Дім книги»: dk-books.com

т. (067) 350 1467; (099) 434 9947

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Перш ніж відсунути тацю зі сніданком, Джек Арчер пересвідчився, що їсти там більше нічого. Заглянувши у крихітний кавник, скривився, відтак зітхнув, запалив «голуаз»* та обвів поглядом убогий готельний номер.

Нагадав собі, що бував і в гірших готелях, аніж «Сент-Сабен»... але не набагато. Принаймні тут, у найдешевшому готелі Парижа, було чистіше та пристойніше. Глянув на наручний годинник. Пора було вирушати на зустріч із Джо Паттерсоном. Знову скривився, думаючи про втомливу і складну поїздку на метро до готелю «Плаза Атене»: Дюрок — Будинок інвалідів — площа Конкорд — станція Франкліна Рузвельта і, нарешті, Марсове поле. Його думки полинули в ті часи, коли він долав увесь цей шлях у комфортабельному авто зі шофером — але це залишилось у минулому.

Арчер надягнув піджак і глянув на себе в засиджене мухами дзеркало. Побачив відображення високого п'ятдесятирічного чоловіка міцної статури з рідким солом'яним волоссям, міцними щелепами, щоками у червоних прожилках та вицвілими блакитними очима. Із прикрістю помітив, що через черевце піджак на ньому брижиться. Чудово усвідомлював, що костюм, який колись пошив один із найкращих англійських кравців, утратив форму і потертий. Але попри те, заспокоїв сам

---

* Марка сигарет французького виробництва: короткі й товсті, нефільтровані сигарети з темного тютюну, що їх поставляють зі Сирії та Туреччини; мають сильний характерний аромат. (Тут і далі примітки перекладача, якщо не зазначено інакше.)

себе, розглядаючи відображення у дзеркалі, все одно виглядає достатньо імпозантно; обтріпаний — так, але певна респектабельність, яка не раз ставала йому в пригоді у минулому, все-таки залишилася.

Він визирнув із вікна. Яскраво світило сонце. Вузька вуличка — бічна від Рю де Севр — ущерть забита транспортом, що ледве повз. Скрегіт гальм та гуркіт двигунів долинали крізь зачинене вікно. Арчер вирішив не одягати плащ — ще потертіший, аніж костюм. Трохи повагався, чи брати капелюха. Досвід підказував, що гарний капелюх коштує грошей. А Джек був упевнений, що гардеробниця готелю «Плаза Атене» очікуватиме від нього принаймні три франки на чай. Отож він, полишивши плащ у номері та прихопивши потертий шкіряний портфель, вийшов у довгий коридор і, замкнувши номер, попрямував до древнього ліфта.

Із кімнати поруч з ліфтом вийшов чоловік, замкнув свій номер і натиснув на кнопку виклику.

Глянувши на нього, Арчер сповільнив ходу. Чоловік мав на зріст не менш як шість футів і три дюйми*.

Це був чи не найприголомшливіший чоловік з усіх, яких абиколи бачив Арчер: худорлявий, але міцно збудований, із темно-каштановим волоссям, зачесаним назад, продовгуватим обличчям, яструбиним носом і темними проникливими очима. Усе це Джек підмітив з першого ж погляду. Окрім вражаючої особистої привабливості — Арчер навіть подумав, що це, напевно, кінозірка — з такими зовнішніми даними! — одяг його також справив неабияке враження. Він коштував, на думку Джека, купу грошей. Хоча й простого крою, був прекрасно пошитий і вирізнявся тією високою якістю, що зазвичай характеризує бездоганний стиль. Ремінь і черевики від Гуччі та сліпучо-біла сорочка справляли враження достатку; а найбільше вразила Арчера, безсум-

---

* Приблизно метр дев'яносто.

нівно, краватка «старого ітонця»*. Джек не один місяць мешкав у Англії і вже вмів розпізнавати цей снобістський символ, власникові якого завжди заздрив.

Чоловік зайшов у кабінку ліфта і зачекав на Арчера. Увійшовши вслід, той уловив носом аромат дорогої туалетної води. Чоловік кивнув йому й усміхнувся.

— О, Боже! — подумав Джек. — Що за чоловік!

Заздрість кинджалом уштрикнулася йому в груди. Цей Адоніс**, котрому, очевидно, було далеко за тридцять, сильно засмаг, а усмішка оголила ряд білосніжних зубів. Арчер умить зауважив на правому зап'ясті незнайомця золотий годинник «Омега» та золоту ж печатку на пальці. На лівій руці красувався браслет із платини й золота.

— Чудовий день, — сказав чоловік, коли Джек зачинив за собою двері ліфта. Голос незнайомця був низький, глибокий, мелодійний і чуттєвий. — Париж навесні чарівливий!

— Авжеж! — озвався Арчер. Він був настільки ошелешений виглядом заможного чоловіка у цьому вбогому готелі, що не спромігся сказати нічого іншого.

Його супутник витягнув з кишені золотий портсигар із монограмою, інкрустованою діамантами.

— Сподіваюся, ви палите? — спитав, пропонуючи сигарету. Потому дістав золоту запальничку марки «дангілл»***, також прикрашену діамантами. — Препаскудна звичка... принаймні так кажуть.

---

* Колишні випускники Ітона носять чорні краватки зі синіми «ітонськими» навскісними смужками.

** Адоніс — герой давньогрецького міфу, уславлений своєю вродою.

*** Alfred Dunhill Ltd — англійська компанія, що спеціалізується на виробництві чоловічих товарів: ювелірних аксесуарів, запальничок, парфумерних виробів та годинників.

Запаливши сигарету та кивнувши на прощання Арчерові, незнайомиць вийшов з ліфта й попрямував до конторки порт'є, де залишив свій ключ, а відтак вийшов на вулицю.

Джек мешкав у готелі вже три тижні й устиг заприятелювати з мес'є Кавелем, який виконував функції одночасно адміністратора та порт'є.

Поклавши свій ключ на конторку, Арчер поцікавився:
— Хто цей джентльмен?

Кавель, миршавенький чоловічок зі сумним поглядом, звів очі на нього.

— Це — мсьє Крістофер Гренвіль. Минулої ночі він прибув із Німеччини.

— З Німеччини? Але ж на вид він — чистокровний англієць!

— Так, мес'є Арчер, він і справді англієць.

— Він тут надовго?

— Замовив номер на тиждень.

Арчер видушив із себе посмішку.

— Він приїхав саме вчасно. Весна в Парижі... — і, кивнувши, вийшов на вулицю.

Що могло, розмірковував Джек, змусити такого заможного чоловіка, як Гренвіль, зупинитися в найдешевшому готелі Парижа? Тільки портсигар коштує, либонь, не менш як двадцять тисяч франків. Дуже дивно! Втім, зайшовши у метро, Арчер одразу ж забув про Гренвіля і почав міркувати про Джо Паттерсона та його абсурдну пропозицію.

Півтора року тому Арчер і подумати не міг, що працюватиме на такого типа, як Джо Паттерсон, однак, як постійно нагадував сам собі, злидарі не вибирають.

Сидячи у хисткому смердючому вагоні метро, Джек полинув розмислами у минуле. Вісімнадцять місяців тому він був старшим партнером вельми респектабельної адвокатської контори у Лозанні. Вів справи Германа

Рольфе, а Рольфе був одним із найбагатших людей у світі, котрий не поступався могутністю самому Полю Гетті* та покійному Онассисові**. Арчер та дружина Рольфе, Хельга, опікувалися швейцарськими заощадженнями багатія, що становили близько двадцяти мільйонів доларів.

— Ти був надто амбіційний, — сказав сам собі Арчер, поки його огрядне тіло погойдувалося у такт розхитаному вагонові, — і тобі не пощастило.

Тоді йому випав рідкісний шанс заробити справжні гроші. Отримавши повідомлення з однієї із шахт в Австралії, що там ось-ось розпочнуть видобуток нікелю, Джек ані хвилини не роздумував — інформація надійшла від надійного друга. Поки акції котирувалися за сміховинно низьким курсом, він скупив їх чимало, скориставшись грошима Рольфе та витративши більше двох мільйонів доларів з надією повернути їх, щойно акції почнуть зростати, — але вони так і не зросли, бо виявилось, що нікелю в тих рудах нема. Якби Хельга, дружина Рольфе, була зговорливішою, то Джек ще зміг би виплутатися, але вона такою не була. Джек побоювався, що Рольфе подасть на нього в суд, однак цього не сталося. Арчер підозрював: Рольфе дізнався, що він, Арчер, мав любовний зв'язок із Хельгою, був її коханцем. Рольфе не з тих людей, котрі можуть дозволити собі бути замішаними у скандалі, тож він не довів справу до суду, чітко розуміючи, що Джек може розповісти про свої стосунки з Хельгою, однак Рольфе таки жорстоко помстився. Він підірвав ділову репутацію Арчера: ніколи не майте справ із цією людиною — це небезпечно.

---

* Жан-Пол Гетті (*англ.* Jean Paul Getty, 1892–1976) — американський підприємець, найбагатша людина світу свого часу, засновник музею Гетті.

** Аристотель Онассис (*грец.* Αριστοτέλης Ωνάσης), (1906–1975) — грецький підприємець-судновласник, мільярдер.

Коли Рольфе забрав у Арчера свої гроші, контора Джека фактично припинила всю свою діяльність. Двоє його партнерів досягли поважного віку і раді були відійти від справ. Вони дали Арчерові «відступні» — п'ятдесят тисяч франків, і Джек умить опинився без роботи.

Спочатку він був упевнений, що зможе легко зробити нову кар'єру, але швидко усвідомив усю дієвість погроз Рольфе, хоча минуло вже п'ять місяців після смерті багатія.

Жодна респектабельна фірма і чути не хотіла про те, щоб узяти його на роботу, і він змушений був примкнути до зграйки дрібних шахраїв — винахідливих мисливців за грошима та посередників, котрі намагалися продати те, чого в них не було*.

Таким чином Арчер не тільки був блискучим адвокатом і першокласним консультантом з питань податків, а й мав прекрасні манери та вільно володів французькою, німецькою, італійською мовами. І якби не та єдина дурість, спричинена його жадібністю, котра зробила з нього злодія й розтратника, його могло б чекати блискуче майбутнє. Так чи інакше, але він оступився і тепер відчайдушно намагався заробити хоч щось: не жив, а виживав.

Із ним навів зв'язки південноамериканець Едмондо («називай мене Ед!») Шаппіло, котрий запропонував Арчерові працювати юридичним консультантом рекламної фірми. Джек, не маючи нічого, крім «відступних», заледве зміг приховати свій інтерес, хоча був достатньо розумний, аби второпати, що ця спроба може завершитися також фіаско — як і попередня його діяльність на користь інших спритників. Худий, з довгим чорним волоссям Шаппіло сказав, що компанія готова виплачувати Арчерові гонорар сто доларів щотижня плюс півтора відсотка з кожної успішної оборудки. Шаппіло

---

* Див. роман «Туз у мене в рукаві» (прим. автора).

оптимістично завів мову про десять мільйонів доларів, і Джек нашорошив вуха. Ділок продовжував розводитися про те, що він представляє багатого американця, котрий уклав чимало успішних угод щодо нерухомості, але нинішня обгородка — чи не найбільша.

— Містер Паттерсон — справжній геній: він створює попит на ринку і сам же реалізує проєкт, — пояснив Шаппіло, осяйно посміхаючись Арчерові. — Оце тепер він веде перемовини зі шахом Ірану — і шах зацікавився його пропозиціями. Ми би хотіли, щоб ви зайнялися юридичними аспектами справи і контрактами. Наскільки розуміємо, це ваш фах.

Арчер підтвердив, що так воно і є.

Шаппіло вручив йому кілька яскравих брошур та бездоганно видрукувані умови співпраці. Додав: якщо після вивчення усіх цих матеріалів Арчер відчує, що може їм бути корисний, то з ним радо зустрінеться містер Паттерсон, який зупинився в готелі «Плаза Атене». Кампанія, котру слід буде zorganizувати, називатиметься «Відпочинкові табори “Блакитне небо”». Табори необхідно облаштувати в сонячних куточках Європи. На одній із брошур були зображені макети індивідуальних будиночків під солом'яними стріхами, що їх майстерно намалював досвідчений художник — із зазначенням усіх можливих видів відпочинку — а також ресторан, великий плавальний басейн тощо. Ознайомившись із брошурою та вивчивши умови, Джек вирішив, що нічого нового в цьому нема. Подібні табори були розкидані по всій Європі; але знав також, що через коливання курсу валют чимало з цих таборів мали фінансові труднощі... однак йому пропонували за це сто доларів на тиждень — а на такі гроші можна прожити.

«Хтозна — може, з цього щось і вийде, подумав Арчер, пересідаючи з одного потяга на інший, до станції “Теодор Рузвельт”, — та й шах може бути достатньо не-

розсудливий, щоби вкласти гроші, отримані за продаж нафти, у подібний проєкт». Правда, Джек мав великі сумніви щодо цього.

Він зайшов у вестибюль готелю «Плаза Атене» за три хвилини до одинадцятої. Там на нього вже чекав Ед Шаппіло.

Той не посміхнувся, коли вони тиснули один одному руки, і серце Арчера впало. Зазвичай Шаппіло вітав його променистою усмішкою, а сьогодні виглядав похмуро.

— Щось не так, Еде? — тривожно спитав Арчер.

— Скажімо так: затримка у справах, — мовив Шаппіло і, все ще тримаючи руку Арчера у своїй, підвів його до двох стільців у кутку. — Але нічого страшного. Присядьте, — припросив. — Шах відхилив нашу пропозицію... цілком несподівано. Прикро, звісно, він міг би отримати непоганий прибуток — одначе відмовився.

Хоча Арчер такого й очікував, усе-таки ця звістка стала для нього неабиякою прикрістю. Бо він уже бачив той гонорар — сто доларів, котрий випарувався ще до того, як Джек зміг потримати його.

— Дуже шкода, — константував Арчер.

— Так, але це ще не кінець світу. Є й інші джерела прибутків. Містер Паттерсон усе-таки хоче вас бачити.

Шаппіло скривився.

— Хоча він і не в найкращому настрої. Просто будьте до нього поблажливим, Джеку! Часом він буває винятково люб'язним — але не сьогодні.

Арчер уважно подивився на Шаппіло і поцікавився:

— Паттерсон усе ще має намір узяти мене на роботу, Еде?

— Гадаю, що так. Урешті-решт, сто доларів на тиждень — не такі вже й великі гроші, — усміхнувся Шаппіло. — Здається, його вразила ваша кваліфікація.

І звівся на ноги.

— Ходімо ж бо. Гадаю, ви не відмовитеся випити?

Це, подумав Арчер, ідучи коридором услід за Шаппіло, ще м'яко сказано. Йому просто конче треба випити!

Того ранку в одному з відлюдних куточків бару Джо Паттерсон допивав четверте подвійне віскі.

Паттерсон був маленький та незграбний, з червоним обличчям, поцяткованим віспинками — слідами юнацьких вугрів. Фарбоване чорне волосся вже починало рідшати; мав ніс-картоплину і маленькі та злобні очиці.

Арчер одразу ж збагнув, що Паттерсон добряче випив. Це був тип американця, особливо неприємний Джекові — вульгарний, галасливий, у кричущому вбранні та з незмінною сигарою в роті.

Паттерсон подивився на нього затуманеним поглядом і махнув рукою на стілець поруч.

— Отож, ви Арчер, чи не так? — спитав. — Що будете пити?

— Мартіні з джином, якщо можна, — відповів Арчер, сідаючи.

Шаппіло клацнув пальцями, роблячи офіціантові замовлення, поки Джек примощував свій портфель між ногами, не зводячи очей з Паттерсона.

— Ед казав, що ви бачили наші рекламні проспекти, Арчере, — озвався Паттерсон. — То що на це скажете?

— Гадаю, ваш план цілком сучасний і актуальний, — обережно зронив Арчер.

— До біса, ви маєте слухність! — Паттерсон примружив очиці. — Саме так воно і є. Чому, до дідька, ті ніг'тери його відхилили?

— На це може бути кілька причин, — м'яко промовив Арчер. — Але я не наважуюся висловити свою думку, позаяк не брав участі у перемовинах.

Паттерсон вишкірився.

— Чортові юристи! — він дістав сигару і випустив хмарку диму. — Ніколи не можуть дати прямої відповіді.

Він подався уперед, наставивши сигару на Арчера.

— Знаєте, я дещо вам скажу. Завтра Ед вирушає до Саудівської Аравії. Там гроші мало не під ногами валяються. Бог із ним, із тим Іраном — ми отримаємо бабло від інших негідників. То як ви на те, щоб поїхати з Едом і зайнятися юридичною стороною справи?

Ідея Шаппіло зустрітися з якимось впливовим міністром у Саудівській Аравії, щоб нав'язати йому такий липовий проєкт, як «Відпочинкові табори “Блакитне небо”», була настільки абсурдною, що Арчер мало не розсміявся, але, продовжуючи думати про сто доларів, удав, що розмірковує, а потім повагом кивнув.

— Гарзд. Я готовий супроводжувати Еда, — витримавши паузу, провадив далі без особливої впевненості. — Але не за сто доларів на тиждень, містере Паттерсон.

Паттерсон скоса глянув на нього.

— А хто вам таке пропонує? Ви собі їдьте, а я покрию усі ваші витрати. Та ще й отримаєте два відсотки від контракту, якщо вам вдасться його укласти. Це непогані гроші, Арчере.

Скільки разів, подумав Джек, я чув ті самі слова. І завжди йшлося про мільйони й ті самі відсотки від них.

— У вас є якісь рекомендації? — запитав Арчер.

Допивши чергове віскі, Паттерсон глянув на Шаппіло.

— Ти влаштував це, Еде?

Шаппіло уважно вивчав свої нігті.

— Поки що ні. З цими паризькими проїдисвітами не легко домовитися. Гадаю, ми зможемо залагодити справу вже на місці — а не бавитися тут із їхнім посольством.

Паттерсон кивнув.

— Гарзд. Отож, вирушай туди і залагодь усе.

Він підняв порожню склянку.

— Замов мені ще порцію, Еде!

Поки Шаппіло вкотре клацав пальцями, Арчер мав трохи часу подумати. Принаймні він зможе безкоштовно

злітати на Аравійський півострів. Це його трохи підбадьорило. Хтозна — можливо, йому вдасться знайти роботу там, полишити Шаппіло і на якийсь час осісти в Саудівській Аравії. А чому б і ні?

Коли офіціант приніс Паттерсону подвійне віскі, в коридорі поблизу ліфта почувся якийсь шум. У переході замаячили двоє чоловіків та жінка в супроводі адміністратора готелю, за якими йшли два службовці готелю, штовхаючи поперед себе вантажні візки, доверху набиті дорогими валізами.

Арчерове серце упало, коли він упізнав жінку. Боже мій, це ж Хельґа Рольфе!

Він не бачив Хельґу відтоді, як вони розсталися — після його невдалої спроби шантажувати її, намагаючись утаїти розтрату від її чоловіка. Арчер поквапно затуливі обличчя рукою — не хотів, щоб вона його помітила.

Відчув укол заздрощів, коли побачив, як Хельґа прямує коридором. Мала пречудовий вигляд! Одягнена у світло-бежевий замшевий плащик, а біляве волосся — шовковисте і блискуче, голова гордо здійнята, — жінка уособлювала розкіш!

Обидва її супутники заледве встигали за нею. Вищий нахилився до неї, щось кажучи; нижчий, очевидно, аж захекався, наздоганяючи їх.

Невеличка процесія зайшла в ліфт і зникла.

— Яка лялечка! — сказав Паттерсон. — Хто б це міг бути?

Ось можливість утерти носа вульгарному американцеві, подумав Арчер і пояснив:

— Це — мадам Хельґа Рольфе.

Паттерсон скося зирнув на нього.

— Рольфе? Ви хочете сказати — дружина того самого Рольфе? Електронного магната?

— Так, але Рольфе помер кілька місяців тому, — Джек відсморбнув мартіні. — І Хельґа тепер керує компанією —

до речі, здається, непогано, — додав недбало, неначе йшлося про щось несуттєве.

Паттерсонові недобрі очиці широко розплющилися.

— Справді? А що то за два типи з нею?

Арчер відкинувся на спинку стільця і витягнув свої «голуаз».

— Ось. Візьміть-но, заради бога, нормальні чоловічі сигари, — й Паттерсон простягнув йому металевий портсигар.

— Дякую, залюбки! — і, пригощаючись сигарою, Арчер продовжив: — Високий — Стенлі Вінборн, очільник юридичної служби Рольфе. Невисокий товстун — віце-президент компанії Фредерік Ломан.

Арчер запалив сигару і випустив хмарку диму.

— Гадаю, нині корпорація коштує більше мільярда доларів. Мені достеменно відомо, що особисті статки Хельги — принаймні сто мільйонів.

Паттерсон присвиснув.

— Дідько! Та це ж купа грошей!

— Атож, — посміхнувся Арчер. Допивши мартіні, поставив склянку на стіл.

— Замов йому ще випити, Еде, — звелів Паттерсон.

Поки Шаппіло вкотре клацав пальцями, підкликаючи офіціанта, Паттерсон провадив далі:

— Здається, ви знайомі з тією лялечкою?

Це був один із тих моментів, коли Арчерові краще було б промовчати, але мартіні — після жалюгідної вечері напередодні та ще жалюгіднішого сніданку — вже вдарило йому в голову.

— Чи знаю я її? Та ще зовсім недавно ми з нею вели справи Рольфе у Швейцарії і так само недавно були в тісних стосунках, — і він значуще підморгнув.

— Чорт забирай! — Петтерсон був неабияк вражений. — Ви хочете сказати, що спали з нею?

Арчер узяв мартіні, яке приніс йому офіціант.

— Назвімо це так: ми були близькими друзями, — наголосив він.

— Гарзд, я зрозумів вас, — Паттерсон затягнувся сигарою, почухав м'ясистий ніс і продовжив: — Отож, вона варта ста мільйонів доларів?

— Десь так, — Арчер осушив пів склянки мартіні. Тепер він почувався значно невимушеніше.

— Але ви більше з нею не працюєте? — очиці Паттерсона пробуравили його.

Обережно, попередив сам себе Арчер, щось ти надто вже розпустив язик.

— Ми розсталися. З нею важко працювати, — він допив мартіні. — Гадаю, Ед замовить нам квитки до Саудівської Аравії? Чекатиму подальших інструкцій.

Паттерсон надовго замислився, потім допив віскі й заперечно мотнув головою.

— Навіщо нам, до біса, летіти до тих арабських шахраїв по гроші, якщо грошей повнісінько й тут, у цьому самому готелі?

Арчер витріщився на нього.

— Не розумію вас, містере Паттерсон. У цьому готелі?

Паттерсон подався вперед і поплескав Джека по коліну.

— А ви помізкуйте трохи, Арчере. Позаяк ви знайомі з цією кралечкою Рольфе, то вам зовсім неважко буде продати наш проект їй. Нам потрібні лише кілька мільйонів. А це для неї — суцці дрібниці. Зробіть їй таку пропозицію, гарзд?

Руки Арчера стали липкими й холодними.

— Запевняю вас, містере Паттерсон, мадам Рольфе і не подумає вкласти гроші у відпочинкові табори — надто добре її знаю. Ні... з цього нічого не вийде!

Паттерсон довго й уважно дивився на Арчера проникливими очицями, тоді поглянув на Шаппіло.

— Де тут, до дідька, гриль-бар? Хотів би закинути щось у шлунок.

І звівся на ноги, коли Шаппіло тицьнув пальцем у кінець коридору. Дивлячись на Арчера, Паттерсон продовжував:

— А тепер послушайте: поговоріть-но з тією лялечкою Рольфе і домовтеся з нею про зустріч. Це все, чого від вас хочу. Я сам переконаю її. І зятяте, Арчере: я беру на роботу лише успішних людей. Або ви домовитеся з нею про зустріч, або не будете працювати в мене.

І вийшов у коридор.

Шаппіло також звівся на ноги.

— Чули, що він сказав, Джеку? Не думаю, що це буде аж так важко, адже ви добре з нею знайомі. Сподіваюся, ми з вами ще зустрінемося, — і пішов за Паттерсоном у гриль-бар. Арчер тупо дивився їм услід.

* * *

Повернувшись у свій номер, Джек перекусив сандвічем, лаючи себе на всі заставки за вихваляння перед Паттерсоном знайомством із Хельгою. «Здається, старішаю, — подумав Арчер. — Іще рік тому я ніколи не допустив би такого промаху. І що тепер робити?»

Перерахував гроші. Вони закінчувалися. Інших варіантів у нього не було: жодних пропозицій легальної роботи. Йї, однак, він чудово знав, що з Хельгою йому зустрічатися не можна.

Під час останньої зустрічі вона погрожувала засадити його у в'язницю на десять років! Уявив її реакцію, коли він запропонує їй зустрітися зі суб'єктом на кшталт Джо Паттерсона... Ні — це немислимо!

То що ж робити?

Він зняв піджак, повісив його у шафу і розтягнувся на незручному ліжку. Розслабившись, краще думав. Дві склянки випитого мартіні зробили свою справу, і він по-

ринув у важкий сон. Прокинувся уже в сутінках: проспав не менше трьох годин. У двері постукали.

На годиннику була 18.30.

Певно, покоївка, роздратовано подумав Джек, і гукнув: «Заходьте!», одночасно вмикаючи світло.

Двері відчинилися, й на порозі постав Крістофер Ґренвіль у всій своїй красі.

Приголомшений, Арчер витріщився на нього, швидко спустивши ноги з ліжка.

— Боюся, я вас потурбував, — сказав Ґренвіль низьким мелодійним голосом. — Мені вкрай ніяково.

— Ні, зовсім ні! — Арчер пригладив рукою рідке розтріпане волосся.

— Безглуздо, але в мене закінчилися сигарети, — провадив далі Ґренвіль. — І я подумав, чи не зможу розжитися парочкою у вас. Не хочеться йти у тютюновий кіоск.

Арчер роздивлявся цього Адоніса, і раптом йому майнула блискуча думка. Джек підвівся, узяв пачку «Голуаз» і запропонував її візитерові.

— Зі мною часто таке трапляється, — мовив з люб'язною усмішкою. — Мене звати Джек Арчер. Гадаю, ви англієць?

— Атож! До кінчиків нігтів! Я — Крістофер Ґренвіль! Можна мені взяти одразу дві? Бачу, їх у вас самого небагато залишилося...

Арчер окинув поглядом його бездоганний одяг, дорогі черевики, золотий браслет...

— Не зважайте на мене. Я просто відпочивав. У мене був напружений ранок. Якщо вам нічого зараз робити — присядьте!

— Не хочу вам заважати, — Ґренвіль опустився у скрипкове крісло. — Самобутній готельчик, правда ж?

— Можна це й так назвати, але тут зручно.

Ґренвіль розсміявся — то був безтурботний, мелодійний сміх.

— Скажімо так — він дешевий!

Арчер пильно глянув на нього. Гренвіль виглядав цілком розслабленим та дружнім.

— Це, без сумніву, найдешевший готель Парижа, — додав Арчер.

— Знаю. Я вивчав ціни в готелях — ось чому я й тут. Арчер звів брови.

— Значить, ваша зовнішність страшенно оманлива, містере Гренвіль.

Той знову розсміявся.

— Із зовнішністю так зазвичай і буває. Наприклад, ви цілком можете виявитися ексцентричним мільйонером.

— Хотів би ним бути, — зітхнув Арчер. — Я — адвокат. А можна поцікавитися, чим займаєтеся ви?

Гренвіль випростав довгі ноги і глянув на свої блискучі черевики від Гуччі.

— Можна сказати, що я пристосуванець. А тепер просто шукаю, до чого б мені пристосуватися. Увесь світ — це устриця, котру маю намір відкрити.

— Пристосуванець?.. — розмірковував Арчер, струшуючи попіл у попільничку. Чудове визначення його самого!

Доволі їдко він зронив:

— Здається, ви непогано для цього озброїлися. У вас уже є щось на прикметі?

— Ви хочете сказати, чи розставив я вже капкани? — і Гренвіль показав на свій золотий браслет. — Кожен успішний пристосуванець повинен мати свої зваби. Щойно він стає обідраним, шанси у нього щезають.

Це було правдою, хоча й гіркою...

Арчер поморщився.

— Погоджуюсь із вами, однак ви не відповіли на моє запитання.

— Чи є в мене варіанти? Просто зараз нема, але хтозна... Завтра буде новий день. Пристосуванець мусить жити надією.

Арчер розглядав його вродливе обличчя, бездоганний одяг, легку приємну посмішку. Екіпірований грамотно, відзначив про себе. Видається, що цей чоловік зможе допомогти йому вирішити завдання, котре поставив Паттерсон.

— Я міг би запропонувати вам дещо цікаве... — сказав обережно.

— Завжди відкритий для усього цікавого, — повідомив Ґренвіль. — Як ви на те, щоб ми полишили цю похмуру кімнату і з'їли десь по тарілочки спагеті? — Усмішка його стала ще ширшою. — Цілий день я нічого не їв, і той орган, який називається мозком, на порожній шлунок у мене не функціонує.

Тепер Арчер був майже впевнений у цьому чоловікові. Тому звівся на ноги.

— Ми зробимо ще краще. Я пригощу вас біфштексом. Ходімо!

Через годину обидва чоловіки відсунули тарілки і задоволено відкинулися на стільцях убогого бістро, з'ївши по порції твердучого біфштекса зі смаженою картоплею та консервованим горошком. Арчер зауважив, що Ґренвіль їв так, наче три дні ріски в роті не мав. Тим самим мелодійним баритоном Ґренвіль продовжував монолог — висловлюючи свої погляди на міжнародну політику, мистецтво та літературу. Його голос справляв гіпнотичне враження на Арчера, котрий був приємно вражений широкою ерудицією співрозмовника.

— Усе було цілком їстівне, — сказав Ґренвіль, відкладаючи убік ніж і виделку. — А тепер — до справ. То на яку цікаву пропозицію ви натякали?

Арчер усівся зручніше і потягнувся по зубочистку.

— Гадаю, ми з вами зможемо плідно попрацювати; але спочатку я хотів би дізнатися про вас більше. Ви назвали себе пристосуванцем. Яке значення вкладаєте у це слово?

— Цікаво, чи ваш бюджет може дозволити вам узяти хоч трохи сиру? — запитав Гренвіль. — Було б непогано завершити таку вечерю сиром!

— Мій бюджет дає змогу замовити лише каву, — рішуче сказав Арчер.

— Ну що ж, кава так кава, — посміхнувся Гренвіль. — Можливо, ви хоча б натякнете мені на справу, перш ніж розкрию перед вами душу?

— Погоджуюся, це цілком правильно. — Арчер замовив дві кави. — Я займаюсь юридичною стороною важливої рекламної кампанії. Організатор її — американець, який хоче зібрати гроші для фінансування ряду відпочинкових таборів у сонячних куточках Європи. Йому потрібно близько двох мільйонів доларів. Він — міцний горішок, але, гадаю, я зміг би переконати його узяти вас на роботу з представницькою метою. Таке лише щойно спало мені на думку, тож мушу обговорити це з ним. У мене таке відчуття, що це його зацікавить. Упевнений, що ваша зовнішність справить приємне враження на нього, але мушу отримати хоча б якусь інформацію про вас до того, як підкинути ідею йому... чи вам.

Гренвіль відсorbнув кави і скривився.

— Уявляю тепер, який смак мала кава в часи війни, — сказав і, задумливо глянувши на Арчера темними очима, продовжив: — А хіба відпочинкові табори — не дохлий номер у наші дні, коли курс валют так коливається?

Арчер схвально кивнув. Цей хлопець далеко не дурний.

— Поговорімо про це пізніше. Розкажіть нарешті про себе.

Гренвіль розкрив свій золотий портсигар, переконався, що там порожньо, нахмурився і запитально глянув на Арчера.

— А у вас залишилися хоч якісь сигарети — чи ми сьогодні більше не куритимемо?